

Ensimmäisen maksatuskauden raportti

1) Mitä keskeisiä hankesuunnitelman mukaisia toimenpiteitä on toteutettu? Miten ne edistävät hankkeen tavoitteiden ja tulosten toteutumista? Mistä toimenpiteistä hankkeen kustannukset muodostuvat?

Diakonia-ammattikorkeakoulu Oy (DIAK)

Hankkeen aktiivinen toiminta aloitettiin 1.8.2016, vaikka varsinainen hankepäätös saatiin vasta 27.10.2016. Osatoteuttajille järjestettiin aloituspalaveri 12.9.2016, jossa käytiin hankkeeseen liittyviä talous- ja toimintatapoja. Varsinainen virallinen aloituspalaveri pidettiin 13.12.2016 STM:ssä. Projektipäällikkö on ohjannut osatoteuttajia aktiivisesti keskinäiseen yhteistyöhön. Hankkeelle perustettiin viestintäryhmä, joka toimii yhteistyössä Tsetanes naal- sisarhankkeen kanssa. Projektipäällikkö on esitellyt laajasti hanketta ja verkostoitunut erilaisissa tilaisuuksissa ja tapahtumissa yht. 50 kertaa. Hallinnoinnin lisäksi projektipäällikkö on tehnyt ohjaustyötä henkilökohtaisesti, puhelimitse, sähköpostilla sekä somen välityksellä.

Hankkeessa on jatkettu osallisuuden ja osallistamisen ajatusta suunnittelussa, kehittämisessä ja toteuttamisessa. Rekrytoinneissa on pidetty huolta siitä, että hankkeeseen palkatuissa henkilöstössä olisi vähintään puolet romanikulttuurin asiantuntijoita - 17:sta palkatusta henkilöstä 10 on romanikulttuurin asiantuntijaa – tällä suuri merkitys hankkeen uskottavuudessa.

Hallinnoija on jakanut osatoteuttajien henkilöstön kolmeen ryhmään, jotta erilaisten asiantuntijuuksien hyöty olisi maksimaalinen. Ryhmiä on tiimi, yhteistyöryhmä ja ohjaustyöryhmä. Kaikissa ryhmissä on mukana kentän ihmisiä.

Yhteistyössä sisarhankkeen Tsetanes naal ja Taiteen edistämiskeskuksen kanssa hallinnoija järjesti julkisena ulostulemisena valtakunnallisen ja laatuaan ensimmäiset romaneille suunnatut koulutus- ja työllisyysmessut. Messuesittelijöitä oli 25kpl ja kävijöitä reilu 250 henkeä sekä livestreamissä 72 henkilöä. Messuilla koottiin yhteen romaneja, oppilaitoksia, työnantajia, yrittäjiä, työllisyyspalveluita sekä muita hyvinvoinnin toimijoita. Tavoitteena oli

saada "suoria" kontakteja romanien sekä eri oppilaitosten ja työnantajien välille. Hanke ja tapahtuma saivat laajaa ja suoraa mediahuomiota 9kpl. Some-huomioita tuli 13 kpl. Epäsuoria mediahuomioita 2 kpl. Messukonsepti mallinnettiin jatkokäyttöön muille paikkakunnille. Hankkeesta syntyneet kulut ovat suunnitelman mukaisia.

DIAK/Kuopio

Kuopion hanketyöntekijä on toiminut toimintasuunnitelman mukaisesti; osallistuen ViaDian varikko hankkeen toimintaan hyödyntäen tukikohtansa verkostoja. Työntekijä perusti hankkeen mukaisen ylisukupolvisen päiväkeskuksen ja sen sisälle kielipesän. Kävijämäärät ovat 15–30 henkilöä/krt. Työntekijä on tehnyt alueensa romaneiden keskuudessa koulutus- ja työpohjakartoituksen, jonka pohjalta on tehty asiakkaille HOPS. Kartoituksessa ilmeni ylitarjontaa romanikulttuuriohjaan asiantuntijoista. Lisätäkseen kartoitettujen kilpailukykyä työmarkkinoilla hanketyöntekijä käynnisti prosessin Sakkyn ja TE-toimiston kanssa jatkokouluttautumisista hyödyntäen alueen yritysmaailmaa ja oppisopimuskoulutuksia.

DIAK/Oulu

Oulun työntekijä aloitti vasta marraskuussa. Oulussa on kartoitettu romaniperheiden tarpeet. Yhteistyö eri viranomaistahoihin aloitettiin yhtäaikaan. Tuolta ajalta kustannuksia oli pelkästään matkoista Helsinkiin kokouksiin.

Helsingin diakonissasäätiö (HDL)

Hankkeen työ on aloitettu rakentamalla alliansseja ja yhteistyökuvioita. Kartoitusyön jälkeen HDL on panostanut kohderyhmän tavoittamiseen ja asiakassuhteiden luomiseen sekä palveluiden kehittämiseen. Tavoitettujen kanssa työskentelyssä pääpainopiste on ollut koulutus- ja työllisyyspolkujen rakentamisessa sekä osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja hyvinvoinnin toimintakäytänteiden vahvistamisessa. Tavoitettujen asiakkaiden ongelmat ovat moninaiset ja monisyiset; identiteetit ovat rakentuneet sosiaalisten loukkujen kasasta. Taustalla on päihdeongelmaa, oppimisvaikeuksia, rikoskierrettä ja perhesuhteet ovat hyvin rikkonaiset - kiinnittyminen yhteiskunnan palveluihin on erittäin heikko. Kohderyhmän tavoittaminen on vaatinut jalkautuvaa työtä Itäkeskukseen. Etsivä työ on tuottanut kohderyhmän sisäistä viestintää, jonka ansiosta on saatu yhteydenottoja nuorten vanhemmilta

ja perheiltä laajasti. Luottamuksen perustalle rakennetaan prosesseja, joita kehittämällä saadaan luotua kohderyhmän nuorille koulutus ja työllistymispolkuja.

Tähän asti tavoitetuista nuorista (huomioiden myös nuoren perheen) on saatu kahdeksan (8) pitkäkestoiseen prosessinomaiseen työskentelyyn mukaan. Työskentely on merkinnyt yksilöllistä tukea, tulevaisuustyöskentelyä ja koulutus ja -työllistymispolkujen pohtimista. Kaikessa työskentelyssä on hyödynnetty HDL:n Vamoksen palvelukokonaisuutta. Laskutettavat kustannukset ovat hankesuunnitelman mukaisia.

Helsingin kaupunki – Nuorisoasiainkeskus (NK)

Osahankkeen toiminta on lähtenyt käyntiin suunnitelman mukaisesti. Pääkaupunkiseudun romaninuorisotyön verkosto järjesti 163 romaninuorille suunnatun tapahtuman, joka oli luonteeltaan informatiivinen. Tapahtumassa pidetyn kyselyn pohjalta suunniteltiin neljälle eri illalle tapahtumasarjaa, jotka teemoitettiin peruskoulun loppuun suorittaminen, oppisopimuskoulutus ja työnhakuvalmiudet. Periaatteellisesta kiinnostuksesta huolimatta erityiseksi haasteeksi osoittautui nuorten ilmaantuminen paikalle ja prosessiin sitoutuminen. Syitä löytynee sekä kulttuurisista että nuorten keskuudessa vallitsevasta arvomaailmasta. Tavoittamissuunnitelmassa oli Kannelmäen Romani Clubin kautta kohderyhmän tavoittaminen mutta rahoituskaudella Romani Clubi toimi kuitenkin vain satunnaisti. Maksatuskauden lopulla Romaninuorten Clubia lähdettiin kehittämään paremmin kentän tarpeita ja hankkeen tavoitteita vastaamaan. Uusi konsepti otetaan käyttöön vuoden alusta. Koulupudokkuuden ennaltaehkäisemisessä ja ammatillisen koulutuksen lisäämisessä on tehty tiivistä yhteistyötä opetusviraston kanssa. Romaninuria on avustettu oppisopimuskoulutukseen ja Valma – koulutukseen hakeutumisessa yksilöohjauksen avulla. Toiminta on vasta alkuvaiheessa ja tästä johtuen osallistujapalautteita ei ole vielä kerätty. Itsearviointi ja peilaus muiden osatoteuttajien kanssa tapahtuu kuitenkin säännöllisesti yhteisissä kokouksissa ja palavereissa. Laskutettavat kustannukset ovat hankesuunnitelman mukaisia.

Suomen Romanifoorumi (SRF)

Osahankkeen toiminta on ollut suunnitelman mukaista. Suomen Romanifoorumi on vierailut ja tutustunut toisten osatoteuttajien toimintaa ja työntekijöihin. Tutustumisella on haettu yhteisiä toimintoja ja työkenttää. He ovat myös pitäneet tiedotus- ja informaatiokoulutustapahtumia muille osatoteuttajille sekä yhteistyötahoille että palveluiden tuottajille kulttuurisensitiiviydestä (yhteensä 9 kpl). Tilaisuuksissa on tavoitettu myös viranomaisia, työnantajaorganisaatioita sekä kolmannen sektorin toimijoita. Yhteistyötä Ohjaamojen ja oppilaitosten kanssa on kehitetty tutustumiskäynneillä ja tapaamisilla. Verkostoyhteistyö Tsetanes naal- ja Nevo tiija -hankkeiden osatoteuttajien kanssa on aloitettu. Myös hankkeen mukaisia rekrytointi ja teematilaisuuksia SRF on pitänyt (3 kpl). Hankkeen aloituksen viivästymisen ja hanketyöntekijän työn aloittamisen ajankohdan (3.10.16) vuoksi teemapäiviä ei ole ehditty pitämään niin monta kuin oli tarkoitus. Ohjaustyötä SRF on tehnyt mm. henkilökohtaisesti, puhelimitse, sähköpostilla sekä facebookin välityksellä. Laskutettavat kustannukset ovat hankesuunnitelman mukaisia.

Terveyden- ja hyvinvoinninlaitos (THL)

Osatoteuttaja on toteuttanut maksatuskauden toimintasuunnitelman mukaisia toimenpiteitä viimeistämällä esitutkimukseen käytettyjä lomakkeita ja vahvistamalla otos- ja tutkimuspaikkakunnat, rekrytoimalla tarvittavan henkilöstön sekä luomalla ajanvarausjärjestelmän sekä työstämällä muut tarvittavat infrastruktuurit. THL on hakenut ja saanut ROOSA-tutkimukselle luvan HUS sairaanhoitopiirin koordinoivalta eettiseltä toimikunnalta. THL on hyödyntänyt tutkimuksen sisäänajossa kentän ihmisiä rekrytoimalla mm. hankkeesta tiedottamiseen kohderyhmälle kaksi romanikulttuuriohjaaja opiskelijaa - harjoittelijat ovat edistäneet kahdensuuntaista integraatiota. Tutkimuksesta on myös tiedotettu erilaisissa tapahtumissa. Maksatuskauden aikana merkittävä vaikutustehtävä oli romanien kuulemistilaisuuden järjestäminen THL:ssa.

Maksatuskauden tavoite THL:n kohdalla on ollut väestötutkimuksen esivalmistelutöiden aloittaminen, jotta kenttätutkimukset pääsevät aikataulunmukaisesti alkamaan. Vaikka maksatuskauden aikana satsattiin vahvaan tutkimuksesta tiedottamiseen, siitä huolimatta tutkittavien rekrytoiminen on lähtenyt kankeasti käyntiin. Alhainen N-määrä saattaa haastaa THL:n osatoteutuksen. Jo alkumetreistä lähtien romanien parissa on esiintynyt voimakasta tutkimuskielteisyyttä. Tämän kääntämiseksi tutkimusmyönteisyydeksi osatoteuttaja tulee tarvitsemaan vetoapua Nevo Tiija-hankkeen muilta toimijoilta. Toteutettava Roosa-tutkimus

saattaa tarvita lisäpohdintaa ja ehkä hankesuunnitelmamuutosta. Tähän palataan toisen maksatuskauden jälkeen, jos muutosta ei ole näkyvissä. Laskutettavat kustannukset ovat hankesuunnitelman mukaisia.

Vantaa kaupunki

Vantaan kaupungilla ei ole ollut maksatuskauden aikana toimintaa eikä kuluja. Osatoteuttajalla on vielä rekrytoinnit kesken.

2) Onko hanke edennyt hankesuunnitelman mukaisessa aikataulussa? Jos ei, miten suunnitelman mukaiseen aikatauluun on tarkoitus päästä? Mitä on toteutettu ja mitä ei?

Hanke on edennyt hankesuunnitelman mukaisessa aikataulussa. Vantaan kaupungin osalta kahden työntekijän rekrytointi on jäänyt hankkeen kokonaiskeston näkökulmasta jälkeen. Projektipäällikkö on osatoteuttajan kanssa yhteistyössä sopineet, että Vantaan kaupungin osatoteutus aloittaa toimintansa viimeistään 1.3.2017 ja matkalla kurotaan menetetty aika kiinni. Vantaan hankevastaava on ollut mukana erilaisissa tiimi-, yhteistyö- ja ohjausryhmäkokouksissa alusta alkaen, joten hankkeen kokonaiskuva on hyvin hallussa Vantaan osatoteutuksen vastaavalla esimiehellä.

3) Onko hankkeen ulkopuolinen rahoitus toteutunut hankesuunnitelman mukaisesti? Jos ei ole, niin milloin se saadaan toteutumaan?

Rahoitukset ovat toteutuneet suunnitelman mukaisesti.

4) Onko hankkeen toimintaa arvioitu esim. itsearvioinnin tai osallistujapalautteen avulla? Jos on, millaisia tuloksia arvioinnista on saatu?

Kokonaishankkeesta ei ole tehty kirjallista arviointikyselyä mutta hanketta on sisäisissä (tiimi, yhteistyöryhmä ja ohjaustyöryhmä) toimintaryhmissä arvioitu koko ajan suullisesti. Samoin myös kentältä tulee jatkuvaa palautetta ja arviointia hankkeesta. Kentän antama palaute on pääasiallisesti kannustavaa ja positiivista. Erityistä huomiota kenttä haluaa siinä, että hankkeen tulee huomioida laajuutensa mukaisesti valtakunnallisesti koko romanikenttä pääkaupunkipainotteisuudestaan huolimatta. Kentän osoittama kiinnostus ja vaateet ovat

hyvä merkki siitä, että kenttä on halukas ja valmis aktiiviseen yhteistyöhön hankkeiden tulosten saavuttamisessa.